

ANNELI KANKAANPÄÄ

Kapinakylä tänään

Elinvoimainen Mäntsälä

Kapinakylä tänään

Anneli Kankaanpää

Kapinakylä tänään

Elinvoimainen Mäntsälä

© 2012 Anneli Kankaanpää

Takakannen kuva: Arkkitehtuuritoimisto Markku Ovaskainen

Päällys ja taitto: BoD™ - Books on Demand GmbH

Kustantaja: Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-498-935-0

Sisällysluettelo

Kapinakylä tänään	7
Mäntsälä henkii maaseudun rauhaa	9
Rakenna unelmiesi koti Mäntsälään	12
Mistä Mäntsälä tunnetaan?	14
Mäntsälän moderni kunnantalo	16
Mäntsälän ydinkeskusta muuttuu	19
Mäntsälän Vuokra-asunnot Oy	55
Ripaus lehtihistoriaa	123
Muutto uuteen kotiin – muistilistani	125
Vuokrasopimuksen tekeminen	127
Vuokralaisen oikeudet ja velvollisuudet	130
Haluaisin maalata ja tapetoida	133
Tasapainoilua kuntaliitoksilla	134
Kunnan omakoti- ja rivitalotontit ovat kysyttyjä	138
Oletko hyvä naapuri?	143
Kylät maakuntakaavassa	145

Kapinakylä tänään

Kirja kertoo Mäntsälän kehityksestä ja kuinka se on verrannollinen maamme muihin kuntiin kuntarakenteen muuttuessa ja valtion palvelujen keskittämisestä kuntiemme yhteispalvelupisteisiin. Palvelut eivät häviä vaan muuttuvat, joten tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä.

Eräänä aiheena tuodaan esille saneeraushanke Kiinteistö Oy Mäntsälänraitti. Se on dokumentti yhtiön 30 vuotta tekniikaltaan aikaansa jäljessä olevan kiinteistön peruskorjauksesta kuvakoosteineen. Mukana on noin 20 rakennusalan yrittäjää Lahden ja Uudenmaan alueelta. Teos on totuuteen perustuva, rakentajille, rakentajalle, vuokralaiselle ja tavalliselle ihmiselle suunnattu tietopaketti useine lainmukaisine neuvoineen. Siinä ovat mukana Mäntsälän kunnanjohtajat niin aiemmat, kuin nykyinenkin. Aiheeseen liittyvissä haastatteluissa kuullaan kaupunkiseudun suurempien rakennusalan yritysten johtajia, jotka ovat rakennusalan asiantuntijoina mukana. Äänensä antavat myös asukkaat omilla näkökohdillaan. He kertovat rohkeasti tunteistaan asuessaan remontin keskellä.

Mäntsälä ei ole kaupunki vaan suurikokoinen maalaiskunta pääkaupunkiseudun lähellä. Kirjassa tuodaan esille Mäntsälän vuokra-asuntojen saatavuus ja nykyinen kunnan kaavoitustilanne, sekä lähivuosien rakennussuunnitelmia. Siinä eletään parhaimmillaan vuoden 2012 - 2014 aikaa ja valotetaan kirkonkylän tulevaisuutta aina 35 vuoden päähän. Suunnitelmat eivät kaikki ole lukkoon lyötyjä ja siksi ne herättävät lukijoissa erilaisia arvioita ja mielenkiintoa niiden toteuttamisen tarpeellisuudesta. Huomioituina ovat kirkonkylän silmiinpistävimmät uudet rakennuskohteet, joista sivuilla kuitenkin niistä on vain kourallinen mukana.

Mäntsälänraitin kaksi kerrostaloa rakennettiin vuonna 1981. Nyt kalliin saneerauksen valmistuttua LVI-tekniikka on ajan tasalla ja asukkaiden elintaso parantunut huomattavasti. Rauha palasi kerrostaloalueelle vuoden 2011 kesän loppupuolella, kun raskaat työkoneet ja parakit häipyivät maisemista.

Teos on neuvoa antava niin rakentajalle, kuin kohteellekin, siitä kuinka suuritöisen saneerauksen aikataulussa pysyminen tehdään molemmin puolin joustavasti.

Kapinakylä tänään. Miksi kirjalle tällainen nimi.? Helmikuussa tuli tasan 80 vuotta siitä, kun Mäntsälässä kapinoitiin. Tuolloin Lapuan liike nousi sotaisasti Suomen hallitusta vastaan Mäntsälässä yrittäen kaataa sen. Se oli kansan nousu yhteiskunnan päättäjiä vastaan. On myös todettu ettei maailmassa ole ollut yhtään kapinaa, joka olisi kukistettu radion avulla. Näin kuitenkin kävi Mäntsälän kapinan kohdalla. Yhteiskuntamme rauha palasi, kun maamme presidentti P. E. Svinhufvud sai radiopuheellaan kapinaan osallistuneet hajaantumaan ja he palasivat takaisin kotiseuduilleen. Kapinakylä tänään - kirja kertoo nykyisestä ja tulevaisuuden Mäntsälästä.

Mäntsälä henkii maaseudun rauhaa

Keski-Uudellamaalla sijaitseva Mäntsälän kunta tarjoaa maaseudun rauhallisen asuinympäristön kuntalaisille. Yhteydet lähikaupunkeihin, kuten Lahteen, Porvooseen ja Järvenpäähän on muutaman kymmenen minuutin ajomatkan päässä. Hyvät liikenneyhteydet paranivat syyskuussa 2006, jolloin liikennöinti Kerava - Mäntsälä - Lahti-oikoradalla alkoi. Matka-aika Helsinkiin lyheni 40 ja Lahteen 20 minuuttiin. Mäntsälän yksityisen omistama lentokenttä sijaitsee 13 km päässä kirkonkylästä Sääksjärven kylän laidalla. Siellä harjoitetaan mm. kevytkoneiden opetustyötä ja purjelentokoneiden hallintaa.

Tänään Mäntsälä on 20 131 asukaan kunta, josta käydään paljon kunnan ulkopuolella ansiotyössä. Pinta-alaltaan 596,10 m2 käsittävän kirkonkylän lisäksi maaseutupitäjään kuuluu 17 haja-asutusalueen kyläkeskustaa. Mäntsälä sijaitsee noin 60 kilometriä Helsingistä pohjoiseen Nelostien ja Hanko-Porvoo -tien risteyksessä. Kunnanjohtajana toimii Esko Kairesalo. Hänen mukaansa Mäntsälään tulee muuttajia juuri hyvien liikenneolosuhteiden vuoksi. Väestö koostuu paljolti muuttovoittoisista asukkaista, joskin joukossa on ihka syntyperäistä väestöäkin. Kunnan rakennustoimessa otetaan myös huomioon alkuperäinen paikallinen väestö, joten sen mukaista uudisrakennusta suunnitellaan kirkonkylään niin, että saataisiin senioriväestö palaamaan syntymäseudulleen.

Pelkästään nukkumalähiö Mäntsälä ei ole, sillä oman kunnan alueella on paljon teollisuutta ja eri alojen yrittäjiä tarjoamassa työpaikkoja kuntalaisille. Mäntsälästä ei tule Helsingin radanvarren työssäkäyntilähiötä, vakuutetaan kunnan maankäyttöpalvelusta. Kirkonkylän ydinalueelle rakennetaan koko ajan lisää kerrostaloja, erikoistavaraliikkeitä, päivittäistavarakauppa sekä rivitaloasutusta. Keskustan reuna-alueilla on yrityksille tarkoitettuja tontteja, jotka edesauttavat uusien työpaikkojen luomisen, näin ainakin Kapulin alueella, jonne on kunnan ulkopuolista kysyntää logistiikkakeskusten sijoittamisesta.

Mäntsälän kunnan haja-asutusalueet ns. sivukylät ovat vireitä seura- ja yhdistystoiminnoiltaan. Ei sellaista kylää Mäntsälässä, eikä siellä jonkinlaista

seuratoimintaa ole. Lähes jokaisesta kylästä on lähtenyt julkisuuteen eri aihepiireistä tunnettuja henkilöitä, jotka ovat tehneet Mäntsälää tunnetuksi uusimaalaisena kuntana. Kunnan elinvoimaiset kylät tarvitsevat erityistä huomiota uusia kaavoituksia suunniteltaessa. On otettava huomioon ettei maanviljelijöiden maita lähdetä pilkkomaan suhteettomien perustein. Toisaalta haja-asutusalueille on myönnettävä rakennuslupia ja maankäyttöoikeuksia yrittäjän elinkeinon ja siihen tarvittavien hankkeiden saamiseksi. Rakennuslupien myöntäminen ei saa olla hölläkätistä, eikä myöskään ylivomaista elinkeinon ylläpitämisen esteenä.

Väljyys ja maaseutumaisuus ovat kunnille kilpailuvaltteja, kun sen sijaan tiivistä asumista pidetään haittana houkuteltaessa uusia asukkaita kuntiin. On myös ajateltava suhdetta työpaikkojen tarjontaan, ettemme tee Mäntsälästä pääkaupunkiseudun nukkumalähiötä väestönmuuton myötä.

Mäntsälän kirkonkylän lisäksi paikkakunnallamme vaikuttavat vireästi kulttuurillisesti toimivat sivukylät. Nämä ovat: Levanto, Saari, Hautjärvi, Kaukalampi, Lukko, Lukonkulma, Sälinkää, Sahakylä, Nikinoja, Sulkava, Niemenkylä, Olkinen ja Maitoinen, Kaanaa, Soukkio, Hirvihaara, Keravanjärvi, Ohkola, Hyökännummi, Haarakoki, Arola- ja Jokelanseutu, Mattila, Hermanonkimaa, Numminen, Jokikulma ja Sääksjärvi. Näistä kylistä muutama jää maakuntakartan ulkopuolelle, mutta eivät häviä.

Usein sanotaan, että Mäntsälässä ei ole paljon järviä, mutta yläilmoista katsottuna havaitaan paljon pienempiä lampia ja ainakin kahdeksan suurempaa järveä, jotka ovat pohjoisesta etelään katsottuna kunnan rajojen sisäpuolella: Hunttijärvi, Suojärvi, Sulkavanjärvi, Sahajärvi, Kilpijärvi, Sääksjärvi, Keravanjärvi ja Isojärvi, sekä Kotojärvi, joka on lintuharrastajien keskuudessa tunnettu erilaisten lintujen pesimä- ja luonnonsuojelualueena.

Näissä Mäntsälän idyllisissä maaseutukylissä asuntojen harvuus ja väljyys ovat valttikortteina, joten rakennuskulttuuria, maalaismaisemaa ja luontoa kunnassa arvostetaan ja hyöty siitä osataan ottaa irti myönteisellä tavalla. Riittävät harrastusmahdollisuudet väestölle edesauttavat sivukyläiä pitämään ne elinvoimaisena. Nuorison harrastusmahdollisuuksia tuetaan osoittamalla

Kapinakylä tänään Elinvoimainen Mäntsälä

Kirja kertoo Mäntsälän kehityksestä ja kuinka se on verrannollinen maamme muihin kuntiin kuntarakenteen muuttuessa ja valtion palvelujen keskittämisestä kuntiemme yhteispalvelupisteisiin. Palvelut eivät häviä vaan muuttuvat, joten tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä. Eräänä aiheena tuodaan esille saneeraushanke Kiinteistö Oy Mäntsälänraitti. Se on dokumentti yhtiön 30 vuotta tekniikaltaan aikaansa jäljessä olevan kiinteistön peruskorjauksesta kuvakoosteineen. Mukana on noin 20 rakennusalan yrittäjää Lahden ja Uudenmaan alueelta. Teos on totuuteen perustuva, rakentajille, rakentajalle, vuokralaiselle ja tavalliselle ihmiselle suunnattu tietopaketti useine lainmukaisine neuvoineen.

ISBN: 978-952-498-935-0

www.bod.fi